

Discriminació a la carta

Exclusió per motius ètnics del mercat de lloguer
d'habitatge de Barcelona

Novembre de 2021

01 Metodologia

Trucades telefòniques: (Oferta de lloguer)

350 trucades a agents immobiliaris formulades per una propietat fictícia

Mostra segmentada 50%:

175 agències col·legiades

175 agències no col·legiades

Discriminació a la carta

Exclusió per motius ètnics del mercat de lloguer d'habitatge de Barcelona

02 Resultats

“No-discriminació ètnica” 10% on l’agent es nega a acceptar la proposta discriminatòria.

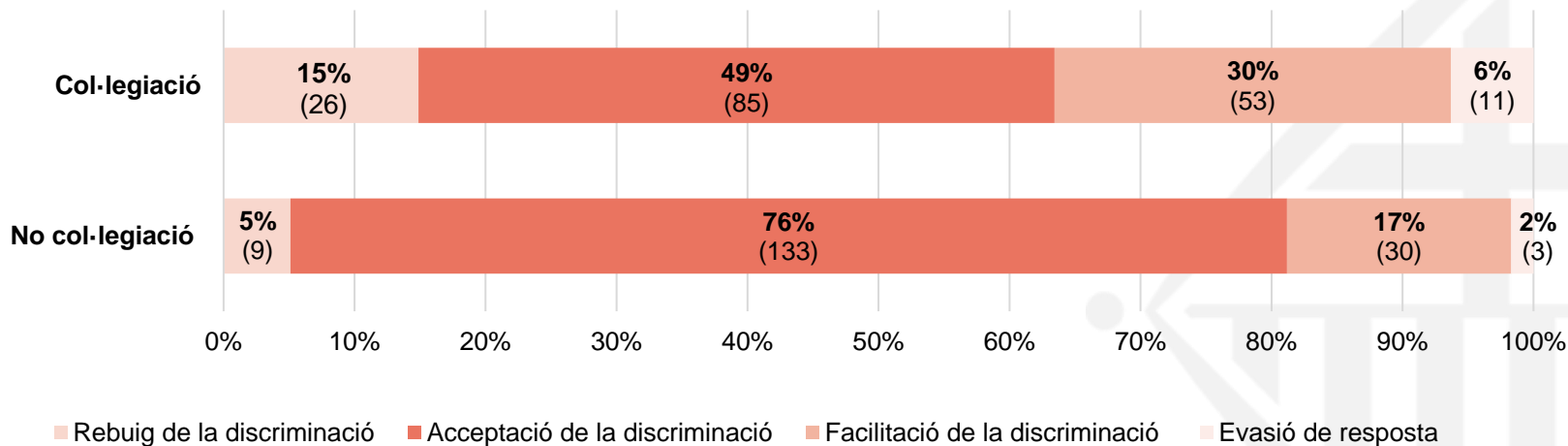
“Acceptació de la discriminació” 62% que inclou l’acceptació de la demanda discriminatòria per motius ètnics deixant-los fora del procés de selecció.

“Facilitació de la discriminació” 24% que no exclou d’entrada candidats o candidates per perfil ètnic, però possibilita a la propietat que ho faci ella mateixa a partir de la informació de les persones candidates que li presentarà l’agent.

“Evasió de resposta” 4% en què l’agent evita donar resposta a la petició.

03 Distribució de les respostes segons col·legiació o no de l'agència immobiliària

La col·legiació de l'agència actuaria com a factor de protecció davant l'acceptació directa de la discriminació (-27,4%)

04 La presència de prejudicis, estereotips i estratificacions

- **Detecció d'estereotips dicotòmics:**

Població “immigrant” = perfil discriminable

Població estrangera = perfil desitjable

- **Categorització**, basada entre aquella població que es pressuposa que aporta riquesa econòmica i cultural, i aquella que més aviat es veu com la que s'aprofita de la societat d'acollida.
- El desplegament dels **estereotips** va acompanyat d'exemples extrets d'experiències pròpies de l'agent amb el col·lectiu, on a través de la comparació s'estratifiquen perfils ètnics segons país de procedència.

05 Estratègies i justificacions per a dur a terme la discriminació

1) Una pràctica a l'ombra: “Això no es pot dir, però es pot fer”

“En un anunci no es pot discriminar però quan vinguin es descarten, però en anuncis no ho podem posar perquè et poden denunciar.” (A298)

“Oh, i tant! No ho posem enlloc perquè fa lleig, però ho filtrem, i perquè no se senti ofès li expliquem que ja està llogat o el que sigui, i ja no fem visita.” (A103)

La propietat fictícia sota cap circumstància esmenta ni l'exigència, ni la voluntat de fer pública la petició d'exclusió als portals d'internet

En canvi, de manera espontània, un 19,4% (68) de la totalitat d'agents participants alerten que “nosaltres això no ho publicarem” (A160)

Un advertiment, però, que en un 70,6% (48) dels casos va acompanyat d'una acceptació de la discriminació

2) Discriminació a la carta: “Demana al teu gust, a veure què podem fer”

“Hi ha molts tipus d'immigrants; un cop passats els criteris econòmics haureu d'informar-nos de quin tipus, només nacionals d'Espanya o només de Catalunya, així nosaltres també optimitzem el temps.” (A238)

“No passa res, igual que hi ha persones que no volen animals, hi ha propietaris que no volen immigrants.” (A180)

La necessitat dels agents que la propietat traspassi al mínim detall els perfils desitjats per la propietat respon a la consecució de la reducció de la taxa d'esforç per tancar l'operació.

3) Identificar per discriminar: “La cara no falla”

“Nosaltres fem força filtre ja per telèfon només per la manera de parlar ja sabem d'on procedeixen, o amb el nom, i per si no és una cosa segura demanem documentació abans de la visita, sempre filtrem abans de la visita per no perdre temps.” (A018)

“El comercial, quan truca, ja verifica aquestes característiques personals i si alguna vegada passa desapercebut, i quan arribem a la visita ens trobem amb algú que no esperàvem, ja ho solucionem d'alguna manera.” (A324)

La identificació que possibilita la posterior exclusió del procés es basa principalment en:

- **signes lingüístics com l'accent o el nom**
- **trets fenotípics**
- **indumentària**

El mateix procés de selecció va acompanyat de **documentació identificativa**, que inclou informació que facilita el coneixement de l'origen de les diferents candidatures.

4) Enganys: “Part de la nostra feina”

“Es comunica la inadequació del perfil per la tipologia del pis, i cap problema.” (A269)

“Si no voleu aquest perfil, simplement li diem que el propietari ha seleccionat un altre perfil, però no diem mai el motiu real.” (A003)

- La comunicació de rebuig de perfils migrants inclou l'ocultació del motiu real d'exclusió a partir de la **falsa indisponibilitat de l'immoble** i l'eufemisme “inadequació de perfil”.
- Els agents traslladen a la propietat que s'utilitzarà l'engany i la mentida, fet que denota **consciència de la pràctica discriminatòria** que estan duent a terme

06 Estratègies i justificacions per la no-discriminació

“No podem posar un filtre d'aquesta mena, això seria discriminatori.” (A310)

“És que legament no es pot fer això. Nosaltres no ho fem.” (A090)

“Hi ha immigrants que no paguen? És clar que n'hi ha. I d'espanyols també. Això és així i t'ho dic des de l'experiència.” (A204)

- Experiència en l'exercici de professió com a antídoto als estereotips ètnics
- Voluntat del compliment de la legalitat i el codi deontològic professional
- Reafirmació antiracista de l'agent

07 Conclusions

- **Persistència de discriminació ètnica al mercat de lloguer d'habitatge: Un 62% de les agències immobiliàries preguntades accepten la petició discriminatòria de la propietat**
- **La col·legiació de les agències concentra més rebuig a la discriminació (+9,8%) i menys acceptació directa de la discriminació (-27,4%),**
- **La no discriminació s'explicaria per la combinació de tres factors:** l'experiència de l'agent en el sector, la voluntat del compliment de la legalitat i el codi deontològic i la reafirmació antiracista del agent
- **Necessitat de formació als agents immobiliaris** perquè coneguin el marc legal vigent.

Gràcies per la vostra atenció!

broll

